

KULTTUURI

Seija Lappalainen 05047 0658
lkulttuuri@lapinkansa.fi

Muutto häämöttää jo edessä

● Rovaniemen kuvataidekoulun iloista juhlanäyttelyä varjostaa huoli tulevaisuudesta.

Seija Lappalainen

● Korona aiheutti lopulta vain vähän harmia 30 vuotta täyttävän Rovaniemen kuvataidekoulun juhlanäyttelylle. Näyttely siirtyi kevästä syksyyn; eikä perinteisiä avajaisia voitu järjestää turvavälin vuoksi.

Näyttely on nyt ripustettu Rovaniemen kaupunginkirjaston Lapponica-saliin ja Lapin musiikkiopiston aulatiloihin. Se antaa mainion kuvan siitä, mitä kaikkea ehditään yhden lukuvuoden aikana opiskella eri ikäryhmissä – perinteitä unohtamatta ja samalla oman aikamme uusia tekniikoita opiskellen.

Iloisen ja monimuotoisen näyttelyn takana on huoli tulevaisuudesta.

Tietoon on tullut, että nykyisistä Rotkon tiloista Siljotietä joudutaan pian muuttamaan, koska omistaja hakee tontille kaavamutosta.

Koulunjohtaja **Anita Lallo** huokaa raskaasti. Koko koulun 30-vuotisen historian ajan huoli tulevaisuudesta on noussut toistuvasti esille.

– Olemme olleet koko ajan heittopissiä, koska omia tiloja ei ole. Milloin on kyseenalaistettu koko olemassaolomme, milloin opimistilat. Olemme eriarvoisessa asemassa verrattuna vaikka Lapin musiikkiopistoon.

Ainoa Lappinen

Rovaniemen kuvataidekoulu on ainoa laajan oppimäärän kuvataidekoulu Lapissa, ja saa opetustuntiperusteista valtionosuutta. Opetussuunnitelmassa painotetaan paikallisuutta, pohjoisuutta ja mediataiteita. Opinnot koulussa kestävät 10–12 vuotta, ja oppilaat ovat 4–20-vuotiaita.

Oppilasmäärä on kasvanut Rotkon tiloissa, joissa koulu on toiminnut vuodesta 2016 lähtien.

– Syksyn lukema on 222 oppilasta, mutta näyttelyyn osallistuu noin 200 oppilasta, koska uusimmat oppilaat ovat vasta aloitta-

neet. Lallo kertoo.

Nivavaarassa, Ounasrinteellä ja Hirvaalla ovat toimineet omat opetusryhmät 1–3 -luokan oppilaille, mutta opintojen edetessä tarvitaan erilaisia kuvataiteen tiloja, joita peruskouluissa ei ole.

Näyttelyvieras voi vain aavistella, kuinka paljon kuvataidekoulussa on tiloja eri tekniikoille ja kuinka paljon säilytystilaa keskeneräisille töille. Näyttelyssä on esillä on kolme kookasta saviruukkua. Jokainen ymmärtää, kuinka paljon tilaa pelkästään keramiikkapajan keskeneräisille teoksille tarvitaan.

– Ei näitä tehdä päivässä parisaa, Lallo tähdentää.

Lisää kakkua!

Juhlanäyttelyssä on taidegraafikkaa, maalauksia, piirustuksia, valokuvia ja digitaalisia töitä kuten vaikkapa QR-koodilla avautuvia teoksia. Myös videoita tehdään eri ikäryhmissä; isoimpien oppilaiden videoilla otetaan kantaa ympäristökysymyksiin ja maailmanpolitiikkaan.

Muotokuva on tehty elävästä ja liikkuvasta mallista, kun koululla piipahti opettajan koira. Taidehistoriaa on opiskeltu sitä jäljentäen ja tutkien, mutta uutta luoden: ikonisia muotokuvia on uudistettu lisäämällä hahmon kasvotjen paikalle eläimen pää. Kolmiulotteisuutta on tutkittu muun muassa pienoismalleja tekemällä.

Valokuvaa on opiskeltu uusimpien tekniikoiden hyödyntäen, mutta pimeässä on kehitetty myös mustavalkoisia valokuvia. Pimiö – sellainenkin koulussa siis on.

Vuoden aikana jokainen oppilas tekee kolmisenkymmentä teosta; näyttelyssä on mukana yksi työ noin 200 oppilaalta.

● Rovaniemen kuvataidekoulun näyttely **Syndet – Lisää kakkua!** Rovaniemen kirjaston Lapponica-salissa sekä Lapin musiikkiopiston tiloissa 25.10. saakka.

KESKELLÄ Anita Lallo, ja hänen ympärillään opettajat Eeva Vanhanen, Marika Kupila, Elli-Noora Aila ja Simi Susanna

Ruotsalainen.

Sijainti on tärkeä

KOMMENTTI

Seija Lappalainen
@lapinkansa.fi

Ei ole ihme, että Rovaniemen kuvataidekoulussa pelätään pahinta; pakko muuttaa keskustan tuntumasta huonojen liikenneyhteyksien päähän, esimerkiksi Korkalovaaraan. Ei ole ihme, että koulutoimessa harkitaan tuotakin vaihtoehtoa. Kaupungin talous on pahasti kauralla ja Korkalovaaran koulussa on tyhjää luokkia. Mutta onko

varaa kunnostaa sinne kuvataidekoulun tarvitsemia tiloja? Jos tilat kunnostetaan, onko varaa nementää oppilaita – tai jopa romahduttua oppilasmääriä? Kuvataidekoulunkin toiminta on taloudellisesti tehokkainta, kun ryhmät ovat täynnä.

Rovaniemellä olemme ylipiileet kuvataiteen koulutussuoralla, joka johtaa yliopistotasolle saakka. Pidetään siitä kiinni, ja turvataan mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle tuo mahdollisuus.

Pidetään kiinni myös opetustuntiperusteisesta valtionavusta ja laajan oppimäärän kuvataidekoulusta.

Korkalovaara on huono vaihtoehto

Seija Lappalainen

● Rovaniemen kuvataidekoulu joutuu muuttamaan nykyisistä Rotkon tiloista pois, koska kiinteistön omistaja hakee kaavamutosta tontille. Suomen yliopistokiinteistöistä haluaa rakentaa tilalle kerrostaloja.

– Aikataulu on auki, mutta muut-ta tulee eteen lähivuosina, arvellee koulunjohtaja **Anita Lallo**. – Nämä nykyiset tilat ovat kaikin puolin erinomaiset. Sijainti on optimaalinen ja saavutettavuus eri puolilta kaupunkia tuleville oppilaille ihanteellinen. Oppilasmäärämme ovat kasvaneet 15–20 prosenttia näissä tiloissa neljän vuoden kuluessa.

Pelkona on, että kuvataidekoulu sijoitetaan Korkalovaaraan. Oppilaita vain 5,5 prosenttia asuu Korkalovaarassa.

– Epäedullisen sijainnin vuoksi meille tärkeät käynnit taidemu-seossa ja gallerioissa jäisivät pois, Lallo tietää.

Sijainnin lisäksi on muutakin olennaisen tärkeää.

– Tarvitsemme kuvataiteen tekemiseen suunnitellut tilat, Lallo muistuttaa.

Lallon mukaan epäedullinen sijainti romahduttaisi oppilasmääriä, koska toimivia liikenneyhteyksiä Rovaniemen lähiöiden välillä ei ole. Esimerkiksi Rantavälikal-ta, Viirikankaalta, Syväsenvaaras-

ta tai Nivavaarasta eivät yhteydet pelaa Korkalovaaraan. Oppilaita vain 5,5 prosenttia asuu Korkalovaarassa.

– Epäedullisen sijainnin vuoksi meille tärkeät käynnit taidemu-seossa ja gallerioissa jäisivät pois, Lallo tietää.

Sijainnin lisäksi on muutakin olennaisen tärkeää.

– Tarvitsemme kuvataiteen tekemiseen suunnitellut tilat, Lallo muistuttaa.

Hän toivoo, että ennen päätök-siä kartoitettaisiin, minkälaisia ti-loja kaupungissa on tarjolla ja kun-ka ne voitaisiin kunnostaa koulun tarpeisiin.

Kuvataidekoulun liitossa ko-

rosetaan erityistilojen merkitystä pelaa Korkalovaaraan. Oppilaita vain 5,5 prosenttia asuu Korkalovaarassa.

– Epäedullisen sijainnin vuoksi meille tärkeät käynnit taidemu-seossa ja gallerioissa jäisivät pois, Lallo tietää.

Sijainnin lisäksi on muutakin olennaisen tärkeää.

– Tarvitsemme kuvataiteen tekemiseen suunnitellut tilat, Lallo muistuttaa.

Hän toivoo, että ennen päätök-siä kartoitettaisiin, minkälaisia ti-loja kaupungissa on tarjolla ja kun-ka ne voitaisiin kunnostaa koulun tarpeisiin.

Kuvataidekoulun liitossa ko-

Saamelaisuutta tehdään tutuksi myös alakouluissa

● Opetus- ja kulttuuriministeriöitä on myöntänyt rahoituksen Dihtosis-hankkeen kolmannelle vuodelle. Sen myötä Saamelaiskäräjien Nuorisoneuvoston ja Nuorten Akatemian Dihtosis-hankkeen toimintaa laajennetaan myös alakouluihin.

– Kouluvierailut ovat olleet erittäin suosittuja, mikä tuo esille myös niiden tarpeellisuuden. Kouluvierailuja on tilattu pääasiassa eteläiseen Suomeen, joten olemme samalla myös saavuttaneet kotiseutualueen ulkopuolella asuvia saamelaisnuoria. Toivomme vierailujen vakituun luonnolliseksi osaksi opetusta, toteaa Saamelaiskäräjien nuorisoneuvoston puheenjohtaja **Anni-Sofia Niittyvuopio**.

SAAMELAISKÄRÄJÄ nuorisoneuvoston ja Nuorten Akatemian Dihtosis-yhteishankkeen avulla on tehty kahden lukuvuoden ajan saamelaisuutta tutuksi yläkouluille suunnattujen saamelaisaiheisten kouluvierailuiden ja aiheen itsenäiseen opetukseen tarkoitettun menetelmäpakan sekä mobiilipelin avulla. Nyt hankkeen kohderyhmä laajennetaan myös alakoulun puolella.

Lisäksi hankkeessa tuotettu saamelaisuutta käsittelevä mobiilipeli käännetään pohjoissaamen kielelle.

HANKKEEN kouluvierailjoina toimivat saamelaisnuoret. Uusia kouluvierailijoita tullaan rekrytoimaan hankkeelle alkusyksyn aikana.

Kouluvierailijoiden koulutus pidetään lokakuussa, jonka jälkeen kouluvierailut pyörittävät käyntin.

Kouluvierailuita toteutetaan lukuvuonna 2020–2021 myös poikkeuksellisesti etäyhteyksin.

Nuorisoneuvoston varajäsen **Mira Pohjanmies** on toiminut hankkeen kouluvierailijana pääkaupunkiseudulla.

– Oppilaitoksissa ja kouluissa vieraillessa aina suoma, että tiedon tarve on huuri. Siinä vaiheissa myös ymmärtää, että koska aihe ei ole riittävän tuttu monille opettajillekaan, on meidän roolimme saamelaiskulttuurin esittelemisessä erittäin suuri.

Hankkeen päätavoitteena on lisätä valtaväestöön kuuluvien nuorten tietoisuutta saamelaisista ja saamelaiskulttuurista ja näin osaltaan ehkäistä saamelaisen kohdistuvaa vihapuhetta ja syrjintää.